

روش مبارزه پنج امام معصوم

((از امام حسن (ع) تا امام صادق (ع))

مؤلف: جعفر راجی

www.ketab.ir

سرشناسه: راجی سمیرمی، جمشید، ۱۳۵۴

عنوان و نام پدیدآورنده: روش مبارزه پنج امام معصوم (از امام حسن (ع) تا امام صادق (ع)) / مؤلف جمشید راجی.

مشخصات نشر، سمیرم: سام آرام، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۲۰۳ ص.

شابک: ۷۰۰۰۰۰ ریال 0-01-5770-622-978:

وضیت فهرست نویسی: فیا

یاداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۵ - ۲۰۳.

موضوع: حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳ - ۵۰ ق سرگذشتنامه / Hasan ibn Ali, Imam II, 624 -

موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق سرگذشتنامه / Hosayn ibn Ali, Imam III,

موضوع: علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق سرگذشتنامه / Ali ibn Hosayn, Imam IV

موضوع: محمد بن علی (ع)، امام پنجم، ۵۷ - ۱۱۴ ق. سرگذشتنامه / Muhammad ibn Ali,

موضوع: جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۱۱۳ - ۱۴۸ ق. سرگذشتنامه / Jafar ibn Muhammad,

موضوع: ائمه اثنا عشر -- سیاست و حکومت / Imams (Shiites) -- Politics and

رده بندی گنجره: ۳۶/۵ / BP / رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵ شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۲۲۳۷۴

شناسنامه کتاب

نام کتاب: روش مبارزه پنج امام معصوم

مؤلف: جمشید راجی

انتشارات: سام آرام

طرح جلد: جمشید راجی

تیراژ: ۱۰۰

سال و نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

چاپخانه: ایران

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۷۷۰-۰۱-۰

۱۴.....	پیشگفتار.....
۱۷.....	بخش اول امام حسن مجتبی.....
۱۸.....	شیوه های مبارزاتی امام حسن مجتبی (ع).....
۲۰.....	ازدواج و فرزندان.....
۲۰.....	سیره و روش زندگانی امام حسن (ع).....
۲۳.....	خلافت حسن بن علی (ع).....
۲۴.....	اوضاع سیاسی - اجتماعی در زمان امام حسن (ع).....
۲۷.....	بیعت با معاویه و بیوگرافی او.....
۳۰.....	گروه های اجتماعی - مذهبی زمان امام حسن (ع).....
۳۳.....	شیوه مبارزاتی امام حسن (ع).....
۳۴.....	تلاش برای تشکیل حکومت.....
۳۶.....	خواندن خطبه و آگاه کردن مردم.....
۳۷.....	مناظرات امام.....
۳۷.....	جنگ با معاویه.....
۴۴.....	صلح با معاویه.....
۵۲.....	شهادت امام حسن مجتبی.....
۵۶.....	بخش دوم زندگانی امام حسین (ع).....
۵۷.....	شیوه های مبارزاتی امام حسین (ع).....
۵۸.....	ازدواج و فرزندان.....
۵۹.....	سیره و روش زندگانی.....

۵۹.....	اوضاع سیاسی - اجتماعی در زمان امام حسین (ع)
۶۱.....	یزید و دوران خلافت او
۶۳.....	سه سال و اندی خلافت یزید و سه جنایت بی سابقه و هولناک
۶۴.....	بیعت گرفتن از امام حسین (ع)
۶۶.....	شیوه مبارزاتی امام حسین (ع)
۶۷.....	دعوت یاران به مدارا
۶۸.....	اعتراض به اعمال معاویه
۷۰.....	عدم بیعت با یزید
۷۱.....	خروج از مدینه، عزیمت به مکه و آگاه ساختن مردم
۷۴.....	عزیمت به کوفه در پی دعوت کوفیان
۷۶.....	فرستادن مسلم بن عقیل به عنوان نماینده به کوفه
۸۰.....	قیام کربلا
۹۲.....	صبر و عدم شتاب در جنگ
۹۳.....	پیامدها و دستاوردهای قیام عاشورا
۹۸.....	بخش سوم زندگی امام سجاد (ع)
۹۹.....	زندگی امام سجاد
۹۹.....	شیوه مبارزاتی
۱۰۰.....	ازدواج و فرزندان
۱۰۰.....	سیره و روش زندگی امام سجاد (ع)
۱۰۲.....	نکات مهم در انفاق ها و بخشش های امام سجاد (ع)

۱۰۳.....	منابع مالی امام سجاد (ع)
۱۰۴.....	عبادت امام سجاد.....
۱۰۵.....	وفات امام سجاد (ع).....
۱۰۵.....	اوضاع سیاسی - اجتماعی در زمان امام سجاد (ع).....
۱۰۶.....	عصر اختناق.....
۱۰۷.....	مرگ یزید.....
۱۰۸.....	وضع عمومی حکومت اسلامی در زمان امام علی بن الحسین (ع).....
۱۰۸.....	اول بحران سیاسی.....
۱۰۸.....	دوم بحران اخلاقی.....
۱۰۹.....	سوم بحران فکری.....
۱۰۹.....	چهارم بحران اجتماعی.....
۱۱۰.....	امام چگونه بحران ها را بررسی کرد.....
۱۱۰.....	نقش امام در میان امت.....
۱۱۱.....	حضور امام سجاد در قیام کربلا و حوادث پس از شهادت امام حسین (ع).....
۱۱۲.....	ورود اسیران به کوفه.....
۱۱۲.....	رای کربلا و امام سجاد (ع) به شام.....
۱۱۴.....	حضرت زینب (س) و همراهی با امام سجاد در مبارزه.....
۱۱۵.....	زندان شام.....
۱۱۵.....	اعزام اسرا و امام سجاد (ع) به مدینه.....
۱۱۶.....	عمر امام سجاد (ع) پس از واقعه عاشورا.....

- ۱۱۶..... بیماری امام، یک مصلحت الهی
- ۱۱۷..... پیام آور قیام کربلا
- ۱۱۷..... حکومت آل مروان
- ۱۱۸..... دوران عبدالملک مروان
- ۱۱۹..... حکومت آل زبیر
- ۱۲۰..... اقدام خصمانه ابن زبیر نسبت به اهل بیت
- ۱۲۱..... محاصره مکه
- ۱۲۱..... قیام های زمان امام سجاد
- ۱۲۲..... قیام حره
- ۱۲۲..... مقدمه واقعه حره
- ۱۲۴..... پناه دادن مردم مدینه توسط امام سجاد در واقعه حره
- ۱۲۵..... قیام توابین
- ۱۲۶..... تحلیل قیام توابین
- ۱۲۷..... قیام مختار
- ۱۳۰..... مختار و ایرانیان
- ۱۳۱..... شکست مختار
- ۱۳۱..... شیوه های مبارزاتی امام سجاد (ع)
- ۱۳۵..... فعالیتهای فرهنگی و خدمات و مبارزات اجتماعی امام چهارم
- ۱۳۶..... چرا امام چهارم قیام نکرد؟
- ۱۳۷..... رابطه امام سجاد با شیعیان

۱۳۷.....	عزاداری.....
۱۳۸.....	عبادت و راز و نیاز.....
۱۳۹.....	آثار و تالیفات.....
۱۴۰.....	بخش چهارم زندگی نامه امام باقر (ع).....
۱۴۱.....	شیوه های مبارزاتی امام باقر (ع).....
۱۴۲.....	جانشینی امام باقر (ع) به امامت بعد از پدر بزرگوار.....
۱۴۳.....	تولد و کنیه امام.....
۱۴۳.....	فرزندان.....
۱۴۴.....	شهادت.....
۱۴۶.....	سیره و روش زندگانی امام باقر (ع).....
۱۴۷.....	ویژگی های اخلاقی امام باقر (ع).....
۱۴۸.....	اندیشه و رفتار امام باقر (ع).....
۱۴۸.....	علم امام باقر (ع).....
۱۴۹.....	اوضاع سیاسی - اجتماعی در زمان امام باقر (ع).....
۱۵۱.....	مشکلات امام باقر (ع) در دوران امامت.....
۱۵۲.....	خلفای زمان امام باقر (ع).....
۱۵۲.....	خلافت ولید بن عبدالملک.....
۱۵۴.....	سلیمان بن عبدالملک.....
۱۵۵.....	عمر بن عبدالعزیز.....
۱۵۷.....	یزید بن عبدالملک.....

۱۵۸.....	دوران هشام بن عبدالملک
۱۵۹.....	اوضاع شیعیان در زمان امام باقر (ع)
۱۵۹.....	شیوه های مبارزاتی امام باقر (ع)
۱۶۰.....	شاگردان مکتب امام باقر (ع)
۱۶۲.....	نقش شاگردان امام باقر (ع) در نقل حدیث
۱۶۳.....	دامنه و محل فعالیت اصحاب امام صادق و امام باقر (ع)
۱۶۳.....	اصحاب اجماع
۱۶۴.....	استفاده امام باقر (ع) و امام صادق (ع) از زمینه و شرایط مطلوب
۱۶۵.....	نقل احادیث
۱۶۵.....	مناظره
۱۶۶.....	تقیه
۱۶۶.....	گریه کردن
۱۶۷.....	مبارزه با غالیان و فرقه ها و مکاتب انحرافی
۱۶۸.....	اهداف غالیان
۱۶۸.....	مبارزه با یهود و اسرائیلیات
۱۶۹.....	مبارزه با اندیشه خوارج
۱۶۹.....	مبارزه با توهمات قدریه و جبریه
۱۶۹.....	مبارزه با قیاس در میدان اجتهاد
۱۷۰.....	مبارزه با بدعت
۱۷۰.....	درس های عقیدتی و مبارزه با انحراف های فکری

مبارزات سیاسی.....	۱۷۰
امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۷۱
تعلیم مسائل فقهی.....	۱۷۱
ارجاع امت به قرآن و اقشار چهره عالم نمایان.....	۱۷۲
دستاوردهای زندگی امام باقر (ع).....	۱۷۳
میراث فرهنگی امام باقر (ع).....	۱۷۴
آثار علمی امام باقر (ع).....	۱۷۴
بخش پنجم زندگی امام جعفر صادق (ع).....	۱۷۵
زندگی امام صادق (ع).....	۱۷۶
ازدواج و فرزندان.....	۱۷۸
سیره و روش زندگی امام صادق (ع).....	۱۷۹
سفر مهم امام صادق (ع).....	۱۸۰
شهادت.....	۱۸۱
توطئه های مکرر منصور بر علیه امام صادق (ع).....	۱۸۲
اوضاع سیاسی - اجتماعی در زمان امام صادق (ع).....	۱۸۲
شرایط خاص فرهنگی.....	۱۸۸
خلافت سفاح.....	۱۸۹
خلافت منصور.....	۱۹۱
قیام های علیه خلافت عباسی در زمان امام صادق (ع).....	۱۹۳
نقش امامان معصوم در قیام های شیعیان بر علیه عباسیان.....	۱۹۴

پیشگفتار

آنچه در تاریخ حیات پیامبر اسلام (ص) و ائمه معصومین (ع) برای ما مهم و آموزنده است، شناخت خود زندگانی و رفتار آن ها نیست، بلکه شناخت نوع زندگی و سبک رفتار اجتماعی آن بزرگواران و چگونگی موضع گیری اجتماعی و سیاسی و شیوه فعالیت های فرهنگی آن هاست.

امام حسن (ع) پیشوای دوم شیعیان روش مبارزه او با «قیام» و اعلان جنگ و تهیه لشکر آغاز شد و سپس با درک عمیق اوضاع و شرایط جامعه اسلامی و رعایت مصالح روز، منجر به صلح مشروط با معاویه گردید. امام حسین (ع) پیشوای سوم شیعیان در مدت که شال آخر حکومت معاویه یعنی تقریباً از سال ۵۰ تا ۶۰ هجری قیام نکرد، بلکه در انتظار فرصت مناسب، روز شماری می نمود و به آماده ساختن افکار عمومی اکتفا می ورزید. حسین بن علی (ع) ابتکار عمل را در تهاجم به کانون فساد و خلیفه وقت یزید بن معاویه به دست گرفت. انقلاب امام حسین (ع) که از دو بخش «خون» و «قیام» تشکیل شده بود ماهیت حقیقی یزید و حکومت اموی را برملا ساخت. امام سجاد (ع) پیشوای چهارم شیعیان به منظور این که ریشه امامت تداوم یابد اصل تقیه را برگزیده و فرهنگ اصیل اسلامی و حقیقت قرآن و سیره جدش رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع) را در قالب پند و اندرز و دعا و نیایش به ارمغان آورد. امام باقر (ع) پیشوای پنجم و امام صادق (ع) پیشوای ششم شیعیان بنیانگذار جنبش علمی، فکری و فرهنگی بوده و در این راه شاگردان آن دو امام همام دین اسلام و مکتب تشیع را از بسیاری از

بحران‌ها نجات داده و به سرمنزل مقصود سوق داده و بر هویت و ماهیت آن غنا بخشیده‌اند.

در این پژوهش هدف این است که شیوه مبارزاتی پنج امام معصوم بر اساس شرایط و موقعیت سیاسی و اجتماعی و مقتضیات زمان مورد بررسی قرار گیرد. پس از رحلت پیامبر (ص) و روی کار آمدن امویان امام حسین (ع) جهت مقابله با خلفای اموی که در پی محو آثار خلافت بودند اقدام به قیام نمود، پس از در خون نشستن قیام و ناامیدی ائمه از پیروزی حرکت مسلحانه، زمینه‌سازی برای رسیدن به حکومت الهی از طریق فعالیت‌های فرهنگی و تربیت کادر انسانی مناسب و مورد لزوم آغاز شد. به همین دلیل تبیین تفکر اصیل اسلامی و نشان دادن بدعت‌ها و تحریف‌ها انجام گرفت.

امامان معصوم افزون بر آن که امامت و رهبری جامعه اسلامی را عهده دار بوده‌اند، وظایف خطیر دیگری نیز آغاز نمودند که اهم آن‌ها تبلیغ و تفسیر صحیح دین، احیای دین و زدودن خرافات و کوشش برای تشکیل حکومت اسلامی بود. متأسفانه بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) دست همه دشمنان برای ضربه زدن به دین باز شد. جلوگیری از کتابت و نشر حدیث، حرکت شوم حدیث‌سازی، حاکمیت ستمگران اموی و عباسی و رواج فساد و بی‌بند و باری نیز آنان را در مشوش کردن و وارونه جلوه دادن چهره اسلام، کمک کرد. در مقابل، امامان معصوم (ع) بودند که با بیان اسلام حقیقی، سیمای دین را از پس پرده‌های سیاه تحریف آشکار کردند. وقتی امیرالمومنین (ع) بیست و پنج سال پس از رحلت

رسول خدا (ص) نماز خواند، بسیاری از افرادی که نماز پیامبر را فراموش کرده یا عمداً ترک کرده بودند، دوباره آن را به یاد آوردند.

امامان معصوم (ع) تشکیل حکومت اسلامی را که خود امام و حاکم مشروع جامعه باشند بهترین وسیله برای بسط و نشر احکام الهی می دانستند. البته بعد از امام حسین (ع) هیچ یک از امامان (ع) برای رسیدن به حکومت، به اقدام نظامی دست نزدند و علت عمده آن فراهم نبودن شرایط و نداشتن نیروی کافی بود. از این رو پس از صلح امام حسن (ع) اقدام برای تشکیل حکومت اسلامی، صرفاً شامل تبیین اهداف، خط مشی، زمینه سازی برای حکومت و تربیت افراد بود. و بدین جهت پس از صلح امام حسن (ع) جز واقعه کربلا، قیام مسلحانه دیگری مشاهده نمی شود و قیام کربلا نیز اقدامی متناسب با شرایط خاص آن زمان بود که اگر آن شرایط خاص، قیام و جان فشانی اهل بیت اقتضا نمی کرد، این نهضت صورت نمی گرفت و امام حسین (ع) همچون ده سال اول امامت خویش، بر تبیین ایده انقلاب و تربیت افراد و ایجاد زمینه می پرداخت تا شرایط مناسب برای گرفتن حکومت تحقق یابد.